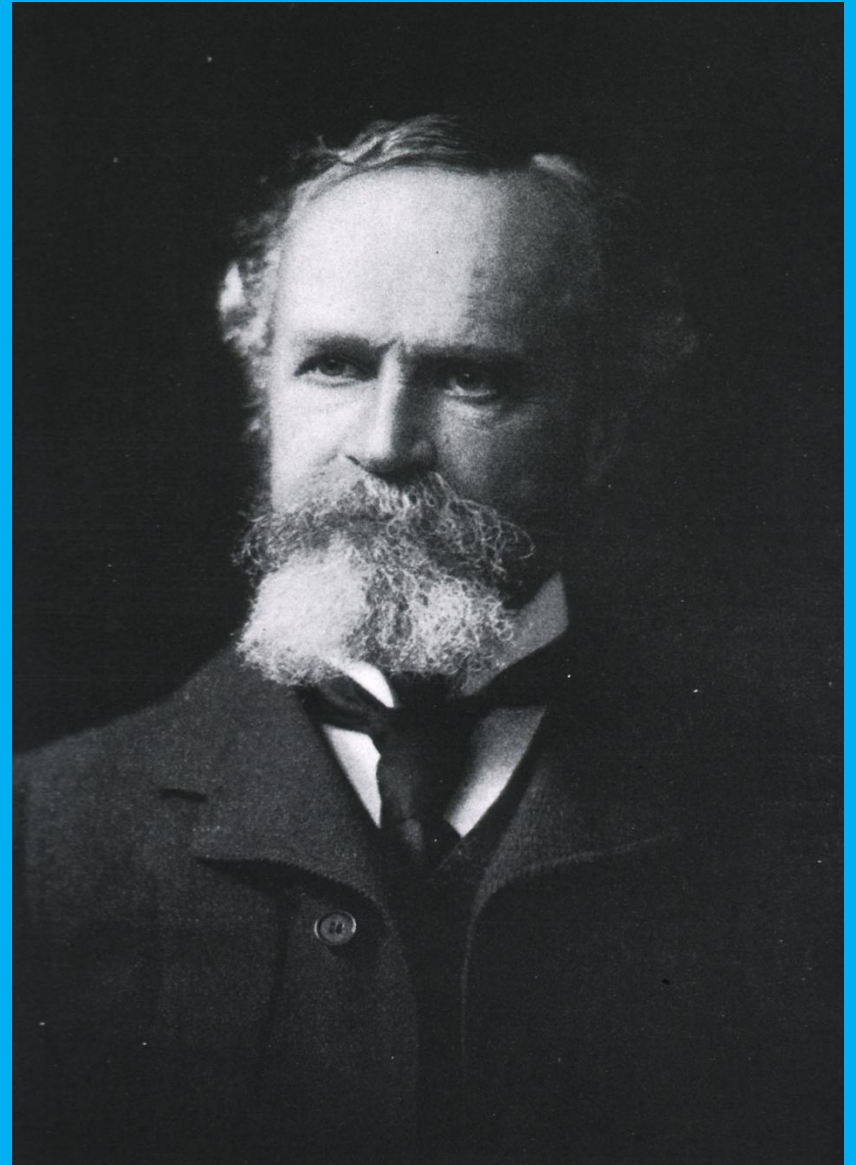

Уильям Джеймс

(1842-1910)

*Американ психологы,
философы,
прагматизмнің ең ірі
өкілі.*

1842 жылы Нью-Йорк қаласында дүниеге келген

ӨМІРБАЯНЫ

Медицина саласында білім алып, 1869 жылы доктор атағын алды. Бірақ дәрігерліктен бас тартты.

*1872 жылы-ассистент,
1885 жылы-философия профессоры*

*1889-1907 жылдары Гарвард университетінің
психолог профессоры*

ЕҢБЕКТЕРІ

```
graph TD; A[ЕҢБЕКТЕРІ] --> B[1890 жылы - "Психология принциптері" атты еңбегі үлкен танымалдылық әкелді.]; B --> C[1897 жылы – "Сенімге еркіндік" атты философиялық жинағы жарық көрді]; C --> D[1902 жылы - «Діни тәжірибенің алуан түрлігі»];
```

1890 жылы - “Психология принциптері” атты еңбегі үлкен танымалдылық әкелді.

1897 жылы – “Сенімге еркіндік” атты философиялық жинағы жарық көрді

1902 жылы - «Діни тәжірибенің алуан түрлігі»

1875 жылы АҚШ-та, Мюнстербергпен бірлесіп, алғашқы қолданбалы психология зертханасын ұйымдастырды.

1907 жылы – «Прагматизм»

*»
1909 жыл – «Плюралистикалық универсум» шығармалары жарық көрді.*

ТҰЛҒА ТЕОРИЯСЫ


```
graph TD; A[ТҰЛҒА ТЕОРИЯСЫ] --> B[Империкалық “мен” немесе тұлға]; B --> C[1. Өзіндік денелік құрылымы, үйі, жанұясы жағдайы және т.б бар физикалық тұлға;]; B --> D[2. Басқа адамдар тарапынан бізді тұлға ретінде мойындайтын әлеуметтік тұлға;]; B --> E[3. Барлық рухани қасиеттердің және тұлғаның жағдайының бірлігі ретінде рухани тұлға: Мен деген белсенділігінің сезу ортасымен ойлау, эмоция, тілек, және т.б.];
```

Империкалық “мен” немесе тұлға

1. Өзіндік денелік құрылымы, үйі, жанұясы жағдайы және т.б бар физикалық тұлға;

2. Басқа адамдар тарапынан бізді тұлға ретінде мойындайтын әлеуметтік тұлға;

3. Барлық рухани қасиеттердің және тұлғаның жағдайының бірлігі ретінде рухани тұлға: Мен деген белсенділігінің сезу ортасымен ойлау, эмоция, тілек, және т.б.

Өзін-өзі бағалау(сыйлау) формуласы

Өзін-өзі бағалау =
табыс/талаптану

Бұл формула тұлғаның иерархиялық негізінде жатады, өзін жетілдіру және жетістікке ұмтылу, олардың ауруларын және жүйке ауруларын жеңуі, олардың эмоциялары және өзін бағалауы.

Жұмыс атқарған мекемелері

□ Америка Ұлттық академиясының мүшесі

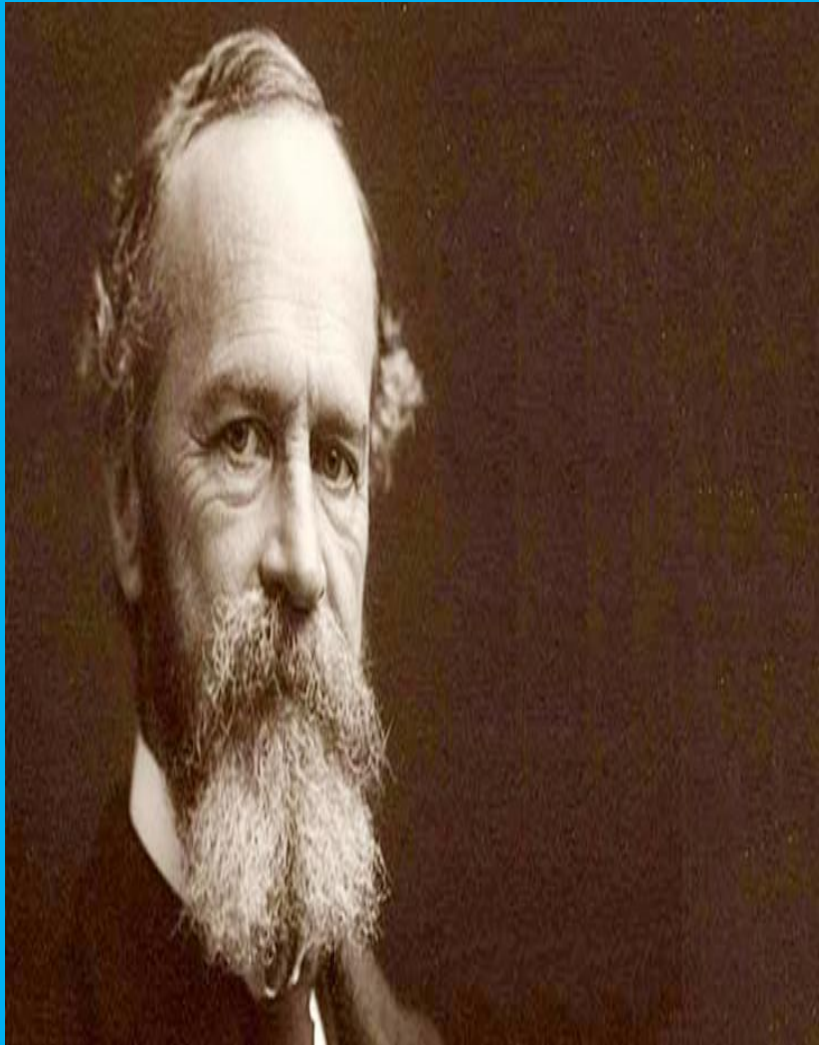
□ Француз институтының корреспонденті

□ Берлин ғылым академиясы мүшесі

□ Дат ғылым академиясының мүшесі

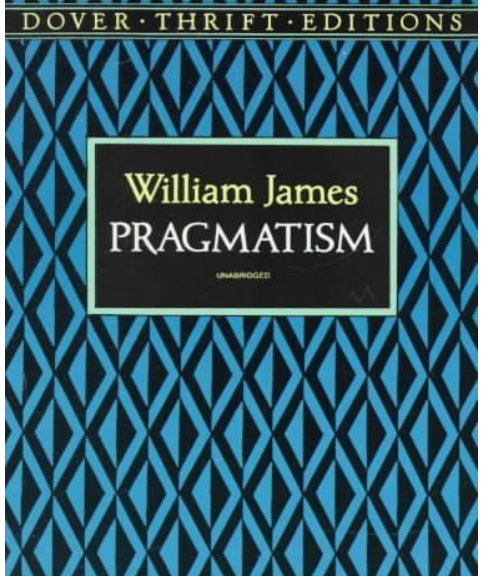
□ Римдегі dei Lincei академиясының мүшесі

*□ Мәскеу психологиялық қоғамының құрметті
мүшесі*

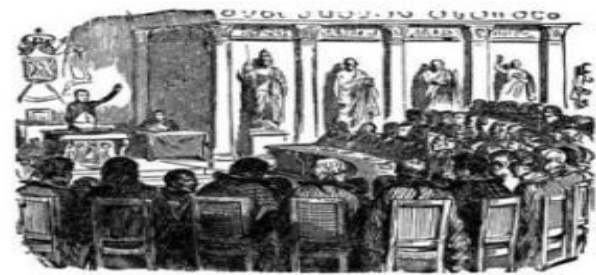

*Кез келген істе –
жетістікке деген
сенім, маңызды фактор
болып табылады.
Сенімсіз – жетістік
жету мүмкін емес.*

TALKS TO TEACHERS ON PSYCHOLOGY: AND TO STUDENTS ON SOME OF LIFE'S IDEALS

WILLIAM JAMES

